

**THỨC ĐẨY BÌNH ĐẲNG GIỚI
QUA VIỆC LỒNG GHÉP
VÀO CHƯƠNG TRÌNH GIẢNG
DẠY Ở TRƯỜNG CHÍNH TRỊ**

GVC. Nguyễn Sung

Q. Trưởng khoa Nhà nước - Pháp luật

Ở nước ta, từ sau Cách mạng tháng Tám thành công, vấn đề bình đẳng giới đã được chú trọng đề cập đến. Song song với cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc, việc giải phóng phụ nữ, xóa bỏ định kiến và bất công đối với phụ nữ được Bác Hồ và Nhà nước cách mạng thực hiện một cách nhất quán. Có thể nói rằng, cho đến nay, nước ta đã có một hệ thống văn bản quy phạm pháp luật khá đầy đủ nhằm thực hiện bình đẳng giới. Quyền của phụ nữ được thể hiện ngày càng rõ nét. Hiến pháp năm 1946, Hiến pháp đầu tiên trong lịch sử lập hiến của Nhà nước ta đã đặt nền tảng ban đầu về bình đẳng giới.

Điều thứ 1 quy định: “*Nước Việt Nam là một nước dân chủ cộng hoà. Tất cả quyền bính trong nước là của toàn thể*

nhân dân Việt Nam, không phân biệt nòi giống, gái trai, giàu nghèo, giai cấp, tôn giáo”. Điều thứ 9 quy định: “*Đàn bà ngang quyền với đàn ông về mọi phương diện*”...Hiến pháp 1959, 1980, 1992 (sửa đổi, bổ sung năm 2001) đã kế thừa và phát triển nội dung pháp lý về bình đẳng giới đầy đủ và sâu sắc hơn. Các luật và văn bản quy phạm pháp luật dưới luật đã cụ thể hóa Hiến pháp trên thành các quy định cụ thể về lĩnh vực bình đẳng giới. Có thể liệt kê những văn bản như: Bộ luật Dân sự, Bộ luật Lao động, Luật Hôn nhân và Gia đình, Luật Đất đai, Luật Bình đẳng giới...; các văn bản quy phạm pháp luật của Chính phủ, các bộ ngành và các địa phương cũng được ban hành nhằm hướng dẫn thực hiện các luật trên.

Trên phương diện quan hệ quốc tế, Việt Nam là một trong những quốc gia đầu tiên trên thế giới ký tham gia Công ước CEDAW (Công ước quốc tế về xóa bỏ mọi hình thức phân biệt đối xử với phụ nữ, Công ước này được Đại hội đồng Liên hiệp quốc phê chuẩn năm 1979). Việt Nam ký kết tham gia Công ước này ngày 29/7/1980 và Hội đồng Nhà nước phê chuẩn vào ngày 27/11/1981. Năm 1995, Liên hiệp quốc triệu tập Hội nghị thế giới lần thứ tư về phụ nữ tại Bắc Kinh (Trung Quốc). Kết quả Hội nghị Bắc Kinh là sự

NGHIÊN CỨU - TRAO ĐỔI

ra đời của Cương lĩnh hành động Bắc Kinh vì bình đẳng giới, phát triển và hòa bình của Liên hợp quốc gồm 12 lĩnh vực cần quan tâm cho phụ nữ, do 189 quốc gia thành viên thông qua và cam kết thực hiện, trong đó có Việt Nam.

Luật Bình đẳng giới được Quốc hội khóa XI nước CHXHCN Việt Nam thông qua tại kỳ họp thứ X ngày 29 tháng 11 năm 2006 và có hiệu lực thi hành từ ngày 01 tháng 7 năm 2007. Hơn 5 năm thực hiện Luật Bình đẳng giới, dù thời gian chưa đủ để có thể khảo nghiệm và đánh giá một cách toàn diện về bình đẳng giới nhưng từ thực tiễn công tác và cuộc sống chúng ta có thể có những đánh giá ban đầu đối với thực trạng công tác này.

Với hệ thống pháp luật ngày một hoàn thiện đã từng bước làm cho nhận thức xã hội về bình đẳng giới được nâng cao, vị thế của phụ nữ trong gia đình và ngoài xã hội được cải thiện. Ông Jesper Morch, Trưởng Đại diện UNICEF tại Việt Nam đã đánh giá, trong nhiều năm nay, *"Việt Nam là nước dẫn đầu khu vực Châu Á - Thái Bình Dương về các chỉ số về bình đẳng giới qua việc cung cấp các dịch vụ y tế và giáo dục tới các trẻ em gái và trẻ em trai, phụ nữ và nam giới. Sự chênh lệch về tỉ lệ nhập học giữa các em nữ và các em nam là rất thấp. Tỉ lệ mù chữ của nữ giới so với nam giới ngày càng giảm"*. Theo số liệu thống kê, ở

nước ta hiện nay, phụ nữ tham gia tích cực và có chất lượng mọi ngành nghề, có những ngành phụ nữ tham gia chiếm tỷ lệ cao như: ngành giáo dục chiếm 60,9%, ngành y tế chiếm 57,52%, ngành công nghiệp 50,32%, ngành thương nghiệp dịch vụ chiếm 65,5%, tài chính, tín dụng 51,75%...Nhiều phụ nữ tham gia vào các vị trí lãnh đạo trong cơ quan Đảng, Nhà nước và các tổ chức chính trị- xã hội như: Ban Bí thư Trung ương Đảng, Phó Chủ tịch nước, Phó Chủ tịch Quốc hội, Bộ trưởng, Thứ trưởng và lãnh đạo HDND, UBND các cấp.

Mặc dù có nhiều thành tựu to lớn như thế nhưng việc thực hiện bình đẳng giới ở nước ta vẫn còn nhiều thách thức và nhiều bất cập. Điều quan ngại nhất là giữa pháp luật, chính sách bình đẳng giới với thực tế còn một khoảng cách khá xa; định kiến giới và những vấn đề giới trong các lĩnh vực còn nhiều điều bất cập; thực hiện thúc đẩy bình đẳng giới của các cấp, ngành và các địa phương vẫn còn nhiều lúng túng...

Để thực hiện Luật Bình đẳng giới có hiệu quả trong thực tế, ở góc độ một giảng viên giảng dạy ở trường chính trị tỉnh, tôi xin đề xuất mấy vấn đề sau:

Thứ nhất, chú trọng việc tổ chức tuyên truyền, vận động, giáo dục sâu rộng trong cán bộ, công chức, viên chức và nhân dân phải căn cứ vào Kế hoạch hành động về việc Thực hiện bình đẳng giới giai đoạn

NGHIÊN CỨU - TRAO ĐỔI

2011-2015, số 1347/KH-UBND, ngày 06/6/2011 của UBND tỉnh Quảng Trị. Các chủ thể có trách nhiệm tuyên truyền là các cơ quan, ban, ngành, đoàn thể trong tỉnh. Đặc biệt trong Kế hoạch hành động số 1347/KH-UBND tỉnh Quảng Trị, phần Nhiệm vụ và Giải pháp, UBND tỉnh đã giao nhiệm vụ cho Trường Chính trị Lê Duẩn thực hiện việc lồng ghép và đưa nội dung bình đẳng giới vào giảng dạy trong trường. Thời gian qua, Nhà trường đã phối hợp với Sở Lao động- Thương binh và Xã hội của tỉnh thực hiện việc lồng ghép vào chương trình giảng dạy lớp Trung cấp lý luận chính trị- hành chính đối với học viên thuộc ngành Giáo dục- Đào tạo và sắp tới sẽ thực hiện ở các lớp có trong kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng do Thường vụ Tỉnh ủy giao. Dù thời gian lồng ghép chỉ được bố trí trong 2 ngày nhưng hiệu quả mang lại thật sự đáp ứng được yêu cầu của việc đẩy mạnh thông tin, tuyên truyền, phổ biến, giáo dục nâng cao nhận thức về bình đẳng giới.

Thứ hai, để thực hiện việc thường xuyên lồng ghép nội dung bình đẳng giới vào các lớp ở trường chính trị tỉnh, chúng tôi kiến nghị Học viện Chính trị- Hành chính quốc gia Hồ Chí Minh bố trí và lồng ghép vào chương trình đào tạo hệ Trung cấp lý luận chính trị- hành chính với thời lượng mỗi lớp 2 ngày.

Thứ ba, Học viện Chính trị- Hành chính quốc gia Hồ Chí Minh nghiên cứu xây dựng và triển khai thực hiện đề án tích hợp giới và bình đẳng giới vào các chương trình giáo dục trong nhà trường nhằm thực hiện Chỉ thị số 10/2007/CT-TTg ngày 03/5/2007 của Thủ tướng Chính phủ “Về việc triển khai thi hành Luật Bình đẳng giới”. Khi có chương trình và nội dung giảng dạy được Học viện Chính trị- Hành chính quốc gia Hồ Chí Minh ban hành thì đây chính là cơ sở pháp lý để các trường chính trị tỉnh thực hiện việc tuyên truyền, phổ biến Luật Bình đẳng giới đối với đội ngũ cán bộ, công chức và viên chức trong tỉnh.

Thứ tư, hiện nay lực lượng xã hội có ý nghĩa quan trọng trong việc thúc đẩy bình đẳng giới theo tôi gồm: lực lượng giáo viên trong các trường phổ thông; đội ngũ cán bộ chủ chốt của các cấp, ngành và chị em phụ nữ của các cơ quan, đơn vị. Tuyên truyền bình đẳng giới cho đội ngũ giáo viên phổ thông tạo nên hiệu quả cấp số nhân. Từ việc nhận thức đúng đắn về bình đẳng giới của một thầy, cô giáo sẽ được nhân lên theo số học sinh mà các thầy cô đó đứng lớp. Đội ngũ cán bộ chủ chốt nhận thức đúng đắn về bình đẳng giới sẽ tạo nên hiệu ứng nhận

NGHIÊN CỨU - TRAO ĐỔI

thức đúng đắn cho một cơ quan, đơn vị. Đối với chị em phụ nữ, một nguyên nhân tạo nên sự bất bình đẳng giới trong xã hội hiện nay xuất phát từ sự mặc cảm, tự ti trong cuộc sống, lao động và học tập. Khi có nhận thức đầy đủ về bình đẳng giới, chị em phụ nữ sẽ năng động trong việc vượt qua những định kiến giới, phong tục tập quán nặng nề. Bác Hồ đã từng căn dặn phụ nữ: “Phải xóa bỏ cái tâm lý tự ti và ỷ lại, phải có ý chí tự cường, tự lập, phải nâng cao lên mãi trình độ chính trị, văn hóa, kỹ thuật... Bản thân phụ nữ thì phải cố gắng vươn lên. Đó là một cuộc cách mạng đưa đến quyền bình đẳng thực sự cho phụ nữ”. Với suy nghĩ đó, chúng ta nên ưu tiên tổ chức các chuyên đề bình đẳng giới ở các lớp thuộc ba đối tượng nói trên.

Thứ năm, đưa Luật Bình đẳng giới vào giảng dạy ở trường chính trị tỉnh nhưng giảng dạy chuyên đề này như thế nào để đạt được yêu cầu đặt ra trong Quyết định 2351/QĐ-TTg ngày 24/12/2010 của Thủ tướng Chính phủ về Phê duyệt Chiến lược quốc gia về bình đẳng giới giai đoạn 2011-2020 đòi hỏi có sự đầu tư nghiên cứu thiết

kế và xây dựng phương pháp giảng dạy của đội ngũ giảng viên ở các trường chính trị tỉnh. Sau khi nghiên cứu thiết kế và xây dựng phương pháp giảng dạy phải được sự đánh giá, thẩm định của Học viện Chính trị Hành chính quốc gia Hồ Chí Minh và tổ chức thực hiện.

Xã hội muốn thực hiện bình đẳng giới thì cần phải có nhiều giải pháp đồng bộ và đòi hỏi nhiều lực lượng, nhiều cấp, nhiều ngành, nhiều địa phương và nhiều thế hệ nối tiếp nhau cùng phối hợp thực hiện. Các trường chính trị tỉnh là một bộ phận trong các lực lượng xã hội đó, có vai trò hết sức quan trọng đối với quá trình thúc đẩy thực hiện bình đẳng giới. Thực hiện tốt các vấn đề nêu trên, trường chính trị tỉnh sẽ là lực lượng góp phần không nhỏ trong Chiến lược quốc gia về bình đẳng giới mà mục tiêu tổng quát là đến năm 2020, về cơ bản, bảo đảm bình đẳng thực chất giữa nam và nữ về cơ hội, sự tham gia và thụ hưởng trên các lĩnh vực kinh tế, chính trị, văn hóa và xã hội, góp phần vào sự phát triển nhanh và bền vững của đất nước.

